Presidential Communications Operations Office Presidential News Desk

SPEECH OF PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE DURING THE OATH-TAKING OF NEWLY APPOINTED GENERALS AND FLAG OFFICERS OF THE ARMED FORCES OF THE PHILIPPINES AND STAR RANK OFFICERS OF THE PHILIPPINE NATIONAL POLICE

[Delivered at the Rizal Hall, Malacañan Palace | 09 December 2019]

Gwapo ang ano ko --- gwapo ang sundalo ko pati pulis ko.

Kindly sit down. [What's next?]

Ayaw na --- maski isang salita, nakakahiya naman. Well, I was late. I'm late because I took time to finish the --- to hear the speech of Bong Go. He said it all. Actually he mirrored my sentiments also. But I'll not talk about it. Magdiin ng tao. But the problem is...

Ganito na lang ang usapan natin, you know life is --- you never can tell kung ano ang mangyari sa iyo. Pero ito na lang ang hingiin ko sa sundalo pati sa pulis. Hindi para sa akin, wala na ako. Ako, I have everything that I asked from God. Pero hindi sabihin lahat --- 'yung bagay lang siguro sa akin. But definitely being one as president hindi ko talaga hiningi ng Diyos 'yan. I tell you that the presidency is a God-given gift. Bakit ako na alam naman ninyo na probinsyano lang ako. But sinabi ko sa inyo noon --- I hope you will remember this: I am here because I love my country and I love the Filipino people. At sinabi ko sa inyo noon 'pagka magka-deperensiya tayo konting bagay, okay lang sa akin. Either I apologize or kayo.

Pero sabi ko huwag lang ang bayan kasi 'pag bayan na wala na tayong pinag-usapan. It's a country. Now, I --- if I do not make it to the finish line, at the end of my term, malawak pa 'yan eh. Iyong swerte ng tao it's ordained by destiny. And if my destiny says that hanggang diyan lang ako, hanggang diyan lang ako.

But hingiin ko lang sa inyo ito, trillion 'yan. Kaya ang hingiin ko sa military pati pulis --- you are one of the pressure group in a democracy, the other one are the Congress... Pero huwag kayong pumayag na hindi marekober ng bayan ang ninakaw nila.

Hindi ba sinabi ko sa inyo noon nung puliti --- nagkakampanya ako, ang corruption dito sa taas, when I was going after the Customs, sabi ko hindi dito, sa taas. Marami pa 'yan. Pero ito nandiyan sa lahat eh. No need to interpret or to go into semantics.

Ito 'yung --- you were... May idiot harap-harapan rin, eyes wide, stealing from you. Hindi maganda 'yan. I don't know kung... Binigyan ko na kayo ng kopya noon pa sabi ko --- noon ayaw ko kasi sabi ko 'pag... Noong bago pa akong Presidente, hindi ko naman alam kung ano talaga tingin ninyo sa akin. Mayor ako alam ninyo pero hindi ko alam kung anong reaksyon ninyo. Noon pa noon bubuga na sana ako. Sabi ko kay sa mga --- kila Es --- National Security Adviser, sa Cabinet, halos puro military nandiyan. Sabi ko na hindi ko muna ito bitawan baka mag-kudeta kasi trillion 'to, sobra. The fact alone that all these years we were paying a fee para sa water treatment but it's never came into being all these years. Then corporate income tax was passed on to the Filipino people.

You know magsabi sila "aregluhin na lang natin tutal ang constituents ang tinamaan diyan, ang western pati eastern Manila." P**... Alam mo pera ng Pilipino 'yon. 'Pag pinapabayad mo ang Pilipino sa income tax mo binaligtad mo harap-harapan.

Anong klase p***** i**. Anong klase. Alam mo sabi nila na makikipag-usap, may folder diyan. No, I will not talk. Gusto kong kausapin kayong lahat ng mga tao, lahat ng mga --- gusto ko 'yung mga abugado.

Kaya ito si Drilon... You know I was... In one of the Cabinet meetings, I raised the point of itong bayaran ko. Kasi ganito if for any reason at all attributable to the government na mabanggaan mo 'yung mga tubo nila o 'yung kanilang rates because they fix the rate for the people of the Philippines. Hindi ang tayo. We surrender that sovereignty to them. Sila ang magpataas at magpa... Noong pinataas nila, hindi tayo nag-concur kaagad, ang regulator, so they lost. We paid 3 billion. Panahon ko meron, ewan ko anong lugi ng mga p**... Ngayon 7 billion.

Kaya sabi ko ah paano mo, paano mo --- how --- paano mo aregluhin 'yan ngayon? They say na, "aregluhin natin." How? How will I compromise? That's plunder. That is the classic economic plunder.

How can now I tell the people as President: Adre, p**, aregluhin na lang natin 'to. Tell me. Tell me those f*****... Tell me kung papaano ko sabihin sa tao. Kaya ako ganyan nagmumura. Kita mo naman kung hindi ka magmura ganitong klaseng... Sabihin mo bastos, bastos talaga ako. Aba p***** i**, binastos mo ang bayan ko.

Sinabi ko na iyo ang corruption doon sa itaas noon pa. Nagkakampanya pa ako, wala pang naniniwala sa akin sabi ko "'yung corruption nandoon, hindi dito."

Sila ang... I cannot imagine two administrations allowing our sovereignty to be bargained away. At marami naman.

Kaya 'yang si Drilon noong siguro narinig niya, pinaringgan niya ako na, "sabihin mo kay Presidente that you know we will be liable --- we'd be paying so many billions and billions of peso." Sabi ko publicly, you know Senator Drilon, magkaibigan man tayo. Malaki ang respeto ko sa iyo. But this time sabihin ko sa iyo, how dare you? How dare you telling me not to make any move or even to masilip lang, peek a --- take a peek at the --- because we will be losing money. How dare you?

Sabi ko, "Kasama ka ba dito?" Tapos 'yun tinext niya si Bong. Doon ako nagduda. Public ako ha. Hindi na ako magtago. "Bong, sabihin mo kay Rody..." I don't know anong ginamit niya, mayor siguro --- mayor ang tawag sa akin. "Wala akong kasali diyan. Nung lumabas 'yang kontrata na 'yan, wala na ako sa ACCRA."

ACCRA is the number one. This is how a democracy works and this is how a democracy is corrupted by the very persons who are supposed to be in government to protect the people. Wala. 'Di...

In that contract, ang tubig which is a natural resource, kagaya ng mining, kagaya ng --- well whatever --- the wealth under the bowels of the earth and above. That is a sacred property of the Filipino people. But the water na atin, it's very important. You would know that even in the olden times people would only congregate where? Where there is a river, where there is watering hole because tubig is life.

But in that contract, for purposes of interpreting this contract, water shall be just an ordinary water, a commodity. Tapos ang... Alam mo ang papel na ito, distributor. Distributor. Ngayon, paano i-recover 'yung --- are they willing to lose even their funds? How?

Nag-umpisa 'yan ganito. Walang tubig, pinahirapan nila ang Pilipino. Nangamoy na lang ang tao. Walang tubig lima o apat na araw. Sa Davao ako, I called. You know, maski ganon lang ako na mayor marami akong --- malawak kasi ang barkada ko, hanggang dito. So amoy-amoy. Sus, sabi, "Mayor, may tubig."

So I had it validated. "Puntahan mo doon. Tingnan mo 'yung tubig. Maligo ka doon." Tapos sabi, "Validated. Verified. May tubig." Sabi ko, "P***** i** ninyo. P***** i** kayo lahat diyan. Uuwi ako bukas sa Maynila. 'Pag walang tubig, maglinya kayo pagsasampalin ko kayo lahat." Hindi ninyo --- bakit hindi niyo kaya? Subukan natin.

Sige. Maghanap kayo ng presidente na bastos. Dito. Sabi ko kumuton. Kumot is ganunin ko 'yung mukha mo. Huwag mo...
Multibillionaire ka? P***** i**** ka. Sipain ko kayo. Marami na akong sinipa dito. Undersecretary sinipa ko sa mukha.

Iyon ang... Good as any other time to say it, now that you are... Tutal gipromote ko man kayo. Wala akong hingiin sa aking sarili. Wala ako. Kuntento na ako. Ang kayamanan ko ngayon [bubblegum?]. Iyon lang. Wala akong wallet. Totoo. Ang kayamanan ko 'yang panyo ko 'pag iyak. 'Pag hiniwalayan ako ng dala... T***...

Kaya ako galit kasi 'yang pera, ang tinira nila, ang niyari nila hindi lang ang Manila constituents eh. Ang niyari nila buong Pilipinas. Pera ng bayan eh. 'Pag ang corporate income tax mo shall be passed on to the consumers. Kaya hindi ako ma ano nito kung...

Alam mo 'pag namatay ako bukas o ngayon o whatever 'pag may nakita kayo nag... Wala pang namatay diyan sa p***** i**** bahay na 'yan diyan eh. Across the river, diyan ako nakatira. 'Pag may nakita kayo diyan parang mukha ni Duterte nag kundi --- sa Bisaya nag-kundinar. Ano bang kundinar

sa Tagalog? Ah nagmulto. 'Yung multo nagakalering diyan ng --- nagahila ng chain.

So 'yan ang ano. Wala akong hingiin sa inyo. Nothing at all, not even your loyalty. Akin fixed term ako. I only need loyalty if I have a program na may sarili ako. Wala ako. I will not ask anything from you. At there will be no other time na mag --- mag-usap tayo ng paano itong kontrata na ito. P*****...

Alam ninyo lahat. Ang nasabi --- ang sa table ko, lahat ng papeles, promotion ninyo. Pero 'yang mga kontrata, mga LRT, mga reclamation, there is no paper na transaction sa table ko. Talagang ipinagbawal ko 'yan. Kaya paglabas mo ako, baliktarin mo man ako, ganunin mo ako, wala kang makita sa akin.

Aking sweldo nga, ulitin ko, 94 --- 200 sana minus 'yung mga taxes. Dalawa ang asawa ko, maghati pa. Kung kulang minsan --- mabuti na lang itong isa kay may... 'Yung isa may sakit. 'Yung isa --- buti itong isa negosyante.

Ito kayong na-assign sa Davao, alam ninyo. Itong si Clement o, taga-Davao 'yan. Nag-umpisa lang 'yan ng doughnut-doughnut.

So anyway malas tayo 'yung dalawang administrasyon na... At hindi natin akalain. Na hindi mo akalain na... Kaya gusto ko silang makausap. Hindi ito maaregluhan ng hindi ko makausap 'yung mga concessionaire at saka 'yung --- gusto ko harap ang abugado ng gobyerno na p***** i**** naggawa nitong kontratang ito.

Kung tawagan ko si Clement, padala ka dito ng ranger. Padalhan mo M60 dalawa. Mag-alis ako diyan, p***** i**, patayin mo lahat 'yan. Huwag kang mag-iwan ng buhay. Gusto kong malaman ang mga abugado ng gobyerno. Because they... They... They... They... That they were selling this country down the drain. Ginawa talaga nila tayong... And that... Ma-disbar ka niyan. You know what? You do not have to produce papers there.

Tutal kung sabihin nila ilang --- ilang... Ilang taon na 'yan nandiyan 'yang kagaya ng water treatment? So babayad. Wala na ikwenta mo lang, ilang

taon. Kasi 'yung kontrata itself is a mirror of the Anti-Graft and Corrupt Practices Law.

Lahat ng p**... Lahat ng anti-graft... And lahat ng maggawa mo sa katarantaduhan mo, nandiyan sa kontrata. I-ganun mo lang 'yan. Halos pareho na. Talagang matakot sila.

Sabi nila takot sila. Talagang matatakot. Unang-una, 'pag na-high blood ako, sabi ko, "Humarap kayo dito, 'pag hindi..." Eh ano ngayon kung mayaman ka? Kasaya ko na 'yon ah.

Alam mo, kasaya ko na lang makita kayo na... Economic plunder, actually, is no bail. So that 'pag hindi tayo naka... At sabi ko nga, anong areglo? Paano ako?

Magsabi ako... Well, I cannot proceed against you criminally. Maybe civil --- civilly because I can recover you. But how can we recover so much? Are they ready to pay trill ---? Umabot man trillions na 'yan by this time. Trillion na 'yan by this time.

Corporate income tax. 'Yung water treatment, 'yan lang kwentada dalawa mo. Wala na. All these years, 1997 tapos inextend and they applied for an extension during the time of an administration.

About... Well, seven years in advance. The contract is supposed to expire 2037. Ganun kaya kawawa pa 'yung... Pati 'yung mga... Pati 'yung mga anak ko ng --- anak ng mga apo ko, maliligo pa rin sila ng tubig na hindi mainom. That's the only place that we 'yung --- because we are afraid that the water is not really good. I mean in --- sa transition, it gets contaminated.

Kaya tayo... Doble ang atin. Mayayaman na because ang tubig... At saka gusto kong malaman kung sino 'yang mga stockholders sa Manila Gas pati sa Maynilad.

Gusto ko silang malaman kasi kung stockholder ka dito, you just raise your hand so that I can give you the absolute pardon now. [laughter] Totoo. Galit

na galit talaga ako. So pasensya na po kayo sa behavior ko. Ganun talaga ako.

I... I suppose that I never left the --- my being mayor to the presidency. Dala-dala ko kasi 'yung lahat na. Bad habits, bad... Lahat na. Bad bad. Pero hanggang diyan lang ako sa bad ho. Hindi ako... Corruption, no. Not my cup of tea.

Anong kaligayahan ko? 'Yung kaligayahan ninyo, sabihin ninyo sa mga asawa ninyo ngayon. Sige na. Ay sus. Bolahin pa. Huwag kayong maniwala nito. Ito? Kasi 'pag nag-iba ang amoy niyan, ah.

Turuan ko kayo ha. [laughter] Ako noon, pagkauwi na ng bahay, punta ako sa likod. May Volkswagen ako. Until now, it's still there. Gamit-gamit --- ginagamit ni Inday. Magpunta ako sa likod, mag-upo ako doon sa dalawang exhaust na pipe makita mo, tsug tsug tsug.

Pag-uwi niyan, "saan ka?" "Ah sa labas." "Umuwi ka muna." Inuman diyan sa ano. Iyan ang style diyan. Huwag kang gumamit ng sabon, tubig lang. Kasi na --- 'pag ang sabon mo... Huwag na kasi magalit 'yung mga ano. Eh tinuturuan ko kayo ng ano. [laughter] Actually, gentlemen, I am one. Because I am quite happy with the performance of the Armed Forces and the police.

And ang sa police lang, it needs to be corrected. It has always been a problem sa any administration for that matter. So give me time to move and correct. Pero ako, sabihin ko sa iyo, huwag ninyong hayaan na ma-ano --- madenggoy ang Pilipino.

Just... You... Ganunin mo lang. Senator, congressman or whatever. "Adre, huwag 'yan kasi pinaghirapan ng Pilipino 'yan. Minsan bumabaho pa ang Pilipino dahil diyan."

Walang tubig only because they were waiting for the date of the increase kaya pinigilan ang tubig. You know, you can do that to your fellowmen? Pilipino? Pilipi... Akala ko ba Pilipino kayo? P***** i** I**** kayo.

Kaya mong gawain 'yan? Na ang bata across --- across the constituency, the... Kaya mong gawain 'yan? Ang maghakot ng tubig kung saan-saan? Kung itapon ko kaya kayo sa Pasig? Nagsabi nga ako.

Kasi hindi kayo nakatikim kasi ng kahirapan sa buhay kaya ganun ang... 'Yung... Sus, nawala na tuloy... Bobo na ako ngayon. 'Yung... 'Yung paradigm ninyo sa ano, wala talaga. There is nothing in your paradigm that talks about...

There is nothing in the story of your paradigm. There is no chapter about... Huwag na 'yung ano. Wala lahat except humanity. 'Yun lang. Bahala ka na mag-interpret ng ano --- kung anong makakabuti para sa kapwa tao mo.

Don't forget. Kayo, minsan there was a time na alam ninyo na nag-aalma ako. Kasi ganito 'yan. Pumunta ako ng gabi ng... [Saan ba 'yon, Clement? Sa --- 'yung paglabas ko nag --- mga medalya.] Gabi nagbiyahe ako, paglabas ko...

'Di para malaman ninyo lahat ito. Ito 'yung baka magkamali kayo dito eh, magkakadeperensiya na naman tayo. Paglabas ko nagsisigaw 'yung mga tao. Baka siyempre Presidente. "Duterte, Duterte, Duterte." 'Di pinunta ko --- 'di pumunta ako --- mga bata, mga anak ng sundalo. 'Yung isa, talagang halos na lang tumatalon gusto magpa... 'Di sabihin ko... "Papa, papa, papa." Sabi ko, "halika, halika nak. Ako na lang ang papa mo. Saan ang papa mo?"

Tapos meron dito naghila, 'yung... Siya, "igsoon nako na siya, igsoon." Ingon ko, "O, ah igsoon kayo. Asa ang papa?" "Sa Maynila." Ingon ko, "ah, mama?" Ingon siya, "sa ano, Maynila rin nag --- kasi nag-training."

"Sino ka?" "Tiyahin, ako ang nagabantay dito sa dalawa." Ah si --- si Galvez ang... Sabi ko, you know guys kung saan-saan man tayo magdating, be a general, a president, a senator, please do not forget. Tutal konti man lang 'yan. Do not forget the philosophy of humanity.

Salamat po. [applause]